

DE ERFENIS

Kort blijspel in 1 bedrijf voor 65+ers

door

CEES VAN BROEKHOVEN

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE ERFENIS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **CEES VAN BROEKHOVEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: 2005 © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **5** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN: (in volgorde van opkomst)

Jo

Anna - haar nuchtere zuster

Marie - haar "bedroefde" zuster

Jan - haar vrolijke broer

Koos - haar jongste broer

3 dames, 2 heren

OPMERKING BIJ DE ROLVERDELING:

Met kleine tekstaanpassingen (Jan wordt Janny en Koos wordt Toos) is "De Erfenis" op te voeren in een rolbezetting voor uitsluitend dames.

DECOR:

- een huiskamer in een bejaardenwoning (of verzorgingstehuis) met één algemene opkomst
- verdere aankleding naar inzicht van de regisseur

BELICHTING:

- algehele belichting

REKWISIETEN:

- tafel met vier stoelen, een fauteuil en een servieskastje
- kopjes, schotels en een lepelvaasje in het servieskastje
- ingelijste foto's op het servieskastje
- een theedoek
- koffiekkan
- 5 dezelfde grote koffielepels
- huisbel

KOSTUMERING:

- eigentijdse kleding voor alle spelers
- handtassen voor de dames
-

SPEELDUUR:

Ongeveer 25 minuten.

Anna en Jo komen de kamer binnen. Tijdens de dialoog helpen ze elkaar bij het uitdoen van hun jas. Jo brengt de jassen weg.

Anna: Waarom mochten onze mannen eigenlijk niet meekomen? Arie zei nog; degene die de grootste mond heeft, krijgt de mooiste spulletjes van moeder.

Jo: (*nuchter*) Nou, dan zal jij wel niets tekort komen. (*sussend*) Wind je nou maar niet op. Je wéét toch hoe Koos is.

Anna: Daarom juist. Omdat hij de jongste is, hoeven we hem toch niet altijd de hand boven het hoofd te houden. (*mokkig*) Dat heb ik vroeger al veel te vaak moeten doen.

Jo: Koos zegt dat áls er ruzie gemaakt wordt bij het verdelen van een boedel, dat altijd aan de aangetrouwde familie ligt.

Anna: Nou, het is maar goed dat Arie dat niet gehoord heeft. Die zou hem de waarheid wel eens gezegd hebben. Hoe kan Koos nou weten dat de aangetrouwde familie altijd ruzie maakt. Hij is zelf nooit getrouwd. (*fel*) Koos is een flauwe vent. Altijd geweest!

Jo: Denk aan je hart, Anna. Je moet je niet zo opwinden. Nu moeder er niet meer is moeten we zelf de familieband vasthouden, en dat lukt niet door ruzie te maken.

Anna: (*schouderophalend*) Ik kan me niet herinneren dat we het ooit al eens met elkaar eens zijn geweest. Vroeger toch ook niet. Koos en Marie wilden altijd gelijk hebben. Weet je nog ...

Jo: (*valt haar in de rede*) Vroeger moet je vergeten. We leven vandaag.

Anna: (*mokkig*) Ja, maar het is toch zeker zo. Ze regeerden heel de boel. Later ook nog. Zij bepaalden het cadeau voor de gouden bruiloft en nu hebben zij met z'n tweeën de hele begrafenis geregeld. Wat zal dat trouwens allemaal wel niet gekost hebben. Er zal weinig te verdelen zijn, denk ik.

Jo: Rustig, nou maar. Ik ga alvast koffie zetten. Er zal toch nog wel koffie in huis zijn?

Anna: Ja allicht, die heb je eergisteren vóór de begrafenis nog in het keukenkastje gezet.

Jo: (*herinnert het zich*) Oh ja. Dat vind ik nog één van de nadelen van het ouder worden.

Anna: Wat?

Jo: Dingen vergeten. (*luchtig*) Maar ja, dat zal er wel bijhoren. Zet jij de kopjes alvast klaar? (*af*)

Anna: (*haalt kopjes uit de kast en zet deze op tafel, in het midden van de tafel zet ze een lepelvaasje. Roept*) Moet jij nog wat van die ouwe troep hebben? Ik bedoel, we zitten zelf toch allemaal goed in onze

spullen. Tenminste; ik wel. Ik denk dat we alles maar in dozen moeten doen voor een rommelmarkt. Vind jij ook niet, Jo? (*krijgt geen antwoord*) Jo? (*luistert*) Zo doof als een kwartel. Nou ja, dat is nogal logisch als je met een vent getrouwd bent die je de oren van je hoofd kletst. En dan die drukke kinderen. (*schamper*) Ze heeft ze nooit de baas gekund. (*Ze heeft bij ieder kopje een lepeltje gelegd. Ze staat nu met één lepeltje in haar hand en kijkt er naar. Ze pakt haar handtas en doet het lepeltje erin. De huisbel gaat*) Doe jij even open, Jo? Ach, dat hoort ze natuurlijk niet. Nou, dan ga ik zelf wel even. (*af. Het toneel blijft even leeg. Anna komt met Marie de kamer binnen. Marie heeft een zakdoek in haar hand en loopt voortdurend te sniffen*) Ga nou maar even zitten. Mens, stel je niet zo aan.

Marie: Ik stel me niet aan. Ik ben gewoon geëmotioneerd. Het is vandaag de laatste keer dat we hier samenzijn.

Anna: Ach, houd toch op. We zullen elkaar nog vaak genoeg zien op verjaardagen en bruiloften.

Marie: (*sniffend*) En op begrafenissen.

Anna: (*nuchter*) Ja, dat zou best wel eens kunnen. We komen tenslotte allemaal aan de beurt. Alhoewel ik van plan ben om nog even te wachten.

Marie: Ik snap jou niet, hoor. Jij hebt al je emoties weer eens opgekropt. Daarom heb jij het aan je hart gekregen. Jij bekijkt alles veel te zakelijk.

Anna: Gelukkig wel.

Marie: (*een beetje verontwaardigd*) Moeder is gestorven, Anna. Dan hoef je je heus niet zo groot te houden. Zelfs op de begrafenis heb je geen traan gelaten.

Anna: Het is toch veel beter zo. Wat had dat mens nou nog? Ze kon bijna niets meer zien en horen. Én ze vergat alles.

Marie: (*fel*) Schaam jij je niet om zo te praten?

Jo: (*op*) Wat zitten jullie te kibbelen?

Anna: Ze moet zich niet zo aanstellen!

Marie: (*verontwaardigd*) Aanstellen?

Anna: Ja, aanstellen. Ik weet allang wat jij van plan bent.

Marie: Ik ben helemaal niets van plan. Ik wil alleen maar dat je wat meer respect hebt voor moeder.

Anna: (*boos*) Ach, houd toch op. Ik ken je al langer dan vandaag.

Jo: (*zucht*) Het lijkt wel of de tijd veertig jaar heeft stil gestaan. Het is nog precies als vroeger. Wat verandert een mens toch weinig.

Marie: (*snift*) Zijn de jongens er nog niet?

Jo: Nee, die zullen zo wel komen. De koffie staat te pruttelen.

Anna: Wil jij nog wat hebben, Marie?

Marie: (*gretig*) Wat bedoel je?

Anna: Nou, van de spullen hier.

Marie: Ja, ik zou graag een mooi aandenken aan moeder willen hebben.

Jo: (*voorzichtig*) Zouden we niet wachten tot de jongens hier zijn?

Anna: (*strijdlustig*) Waarom? We zijn toch oud en wijs genoeg om alvast zelf te beginnen.

Marie: (*is al haar gespeelde verdriet vergeten*) Zo is het. Anders gaan alle mooie spullen naar Koos. Je zult het zien en beleven.

Anna: Laat dat "mooie" maar weg. Het is allemaal rotzooi.

Jo: (*mijmerend*) Moeder was zo trots op haar spullen.

Anna: Wat wil jij hebben, Marie?

Marie: Het liefste had ik die mooi zilveren rozenkrans die moeder ooit in Lourdes heeft gekocht.

Jo: (*idem*) Dat is de grootste reis die ze in haar leven heeft gemaakt. Met de bus naar Lourdes. Jarenlang heeft ze daar nog over verteld.

Anna: Goed, jij die rozenkrans. Maar ik kan me niet voorstellen dat- ie van zilver is. Waar ligt dat ding, Jo?

Jo: Wat?

Anna: (*ongeduldig*) Ja, die rozenkrans natuurlijk, daar hebben we het toch over.

Jo: Die heb ik moeder om haar handen gedaan. Daar is ze mee het graf ingegaan.

Marie: (*nijdig*) O, mooi is dat. (*tot Anna*) Wist jij daar iets van?

Anna: Ik niet. Dat had je toch wel even kunnen vragen.

Jo: Koos vond het goed.

Anna: (*tot Marie*) Zie je nou wel! Die bemoeit zich altijd met zaken die hem niet aangaan. Ik had die rozenkrans ook zo graag willen hebben.

Marie: (*vlug*) Dan wil ik graag het zilveren theelepeltje.

Anna: Nou ben je me weer net te vlug af. (*met gespeelde spijt*) Maar ja, wie het eerst komt.

Jo: (*nadrukkelijk met een zucht*) Het zilveren theelepeltje.

Marie: Hoezo? Had jij het ook graag willen hebben?

Jo: (*pakt het lepelvaasje en zet het met een klap voor Marie*) Hier, pak het maar gauw en wees er gelukkig mee.

Marie: (*kijkt in het vaasje*) Het zit er niet in.

Anna: (*gespeeld*) Goh, waar kan dat nou toch zijn?

Jo: (*nijdig*) Ik weet het niet en het interesseert me niet ook. Ik ga naar de koffie kijken. (*af*)

Anna: (*idem*) Vorige week was het er nog. Dat weet ik zeker. Dat kan toch niet zomaar verdwijnen. (*kijkt Jo veelbetekenend na*)

Marie: (*teleurgesteld*) Zo'n duur lepeltje. Moeder was er zo zuinig op.

Ze noemde het altijd haar geluk lepeltje.

Anna: Zou Koos het achterovergedrukt hebben?

Marie: *(twijfelt)* Zou het?

Anna: *(beslist)* Ik zie hem ertoe in staat. Arie zegt het toch ook altijd; pas op voor die onderwijzer want van boven is-ie slimmer. Hij riep vroeger toch ook altijd dat-ie later dat lepeltje wilde hebben.

Marie: Nou, als hij het heeft, dan heeft dat lepeltje hem in ieder geval weinig geluk gebracht. Geen vrouw moest hem hebben; de eigenwijze snotneus.

Anna: Zeg dat wel. *(bedenkt zich ineens iets)* O ja, ik heb Arie beloofd dat ik het trouwboekje van vader en moeder zou meebrengen.

Marie: Waar heeft-ie dat nou voor nodig?

Anna: Hij doet toch allerlei stamboomonderzoeken. Dan is zoiets toch leuk.

Marie: Ik geloof dat moeder dat bewaarde in het kistje in de linnenkast. Ga maar gauw voor die anderen het inpikken. Anna: Daar zeg je zoiets. *(af)*

Marie: *(kijkt nog eens goed in het lepelvaasje en zet het teleurgesteld terug. De huisbel gaat. Roept)* Doe jij even open, Jo? *(Marie gaat naar de kast en bekijkt de ingelijste foto's. Dan pakt ze haar tas en probeert een foto in een zilverkleurig lijstje in haar handtas te stoppen. Ze staat met haar rug naar de deur gekeerd als Jan binnenkomt)* Jan: Lukt het?

Marie: *(schrikt)* Hé Jan. Wat bedoel je?

Jan: Of het lukt, lelijke ekster. *(schatert)* Krijg je die foto toch wel in je tas?

Marie: *(zet verontwaardigd de ingelijste foto terug)* Ik mag toch wel een aandenken hebben aan moeder?

Jan: Zeker, maar daar kunnen we toch over praten. Zoals je nu bezig bent, lijkt het wel of je aan het stelen bent.

Marie: *(idem)* Doe niet zo belachelijk! Stelen? Ik? Hoe kom je daar nou bij?

Jan: O, dat is niet zo moeilijk. Dat deed je vroeger al.

Marie: *(beledigd)* Ik? Wat heb ik dan gestolen?

Jan: Alles wat los en vast zat. Is het niet zo, Jo?

Jo: *(op met een theedoek)* Ik weet niet waar je het over hebt. Ik zal maar even met een theedoek door deze koppen gaan. Wie weet hoelang ze ongebruikt in de kast hebben gestaan. *(tijdens de volgende dialoog maakt zij de kopjes schoon)*

Jan: Ik zei net dat Marie vroeger al lange vingers had.

Jo: *(glimlachend)* Laten we zeggen dat ze wel eens wat leende zonder het eerst te vragen. Nietwaar, Marie?

Marie: *(bokkig)* Broers en zusters zijn er toch om elkaar te helpen!

Jan: Dat is heel wat anders.

Jo: *(sussend)* Stil nou maar. Marie bedoelt het zo kwaad niet. Jan:
(lachend) Volgens mij wel.

Marie: *(hartgrondig)* Wat ben je toch rotzak!

Jan: *(schatert)* Dat moet je tegen Co zeggen, dan slaat-ie je zo weer een blauw oog. Weet je nog, Jo, net als toen ze pas getrouwd waren. *(Jo doet alsof ze niets hoort. Jan geeft een imitatie van een gesprek tussen Marie en haar man Co. Hoge stem)* Co, je moet niet zoveel drinken. *(lage stem)* Bemoei je er niet mee. *(hoge stem)* Nou ja, ik mag toch ook wel wat zeggen, smerige zuipschuit. *(lage stem)* Nee, en houd nou je mond. *(hoge stem)* Zeg eens, wie denk je wel dat je bent, Co van Huffel? *(lage stem)* De baas. *(met gewone stem)* En klap, Marie had een blauw oog. Hij heeft je wel getemd.

Jo: *(bestraffend)* Jan, houd je een beetje in. Ik vind het niet netjes wat je nu doet.

Marie: *(snift)* Dat ik dat nu allemaal nog eens moet horen. Hoor je niet wat Jo zegt. We zijn in de rouw. Besef dat toch eens een keer. Jij gedraagt je altijd alsof je op een bruiloft bent.

Jan: *(nuchter)* Als je alles altijd zwart ziet, kunnen je ogen op den duur geen wit meer verdragen.

Jo: *(glimlachend)* Wat ben je toch een filosoof. Ik ga weer even naar de keuken. Zullen jullie je gedragen?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto